Voorstel voor Pilot Zorgzame buurt in Stadsgebied Weesp.

We willen zorgzame buurten bouwen. Dat zijn buurten waarin buurtbewoners prettig, veilig en zelfstandig kunnen wonen. Zorgzame buurten zijn levendige buurten waar mensen naar elkaar omkijken en elkaar zien. Waar hulpbehoevenden zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. Waar de zorg goed georganiseerd is maar er vooral ook ondersteuning is van elkaar. Waar er verbinding is en betrokkenheid. Belangrijke rol hierin spelen ook nieuwe woonzorgconcepten. Naast het creëren van ontmoetingsplekken waar mensen samen kunnen komen wordt er ingezet op het toegankelijk en veilig maken van de fysieke omgeving. Bij de uitwerking van de zorgzame buurt gaat het om alle doelgroepen met specifieke aandacht voor ouderen en kwetsbare groepen.

Er worden dit jaar in Amsterdam 8 leertuinen aangewezen voor zorgzame buurten. Doel hiervan is om zorgzame buurten in een pilot verder te ontwikkelen zodat alle bewoners (waaronder ouderen en kwetsbare doelgroepen) prettig en veilig in de buurt kunnen (blijven) wonen. Ook vanuit Stadsgebied Weesp zien wij kansen om mee te doen met een leertuin en zetten we hier onze overwegingen uiteen. Doordat we meedoen met deze Pilot, krijgen we ondersteuning in het opzetten van het project en kunnen we ook leren van de andere zorgzame buurten die meedoen.

Ons voorstel is de pilot te starten in de wijk Hogewey. In die wijk zijn veel sociale maatschappelijke uitdagingen en sociale cohesie is vaak een van de antwoorden. We zien hier dan ook kansen als het gaat om een zorgzame buurt. Er is een wijkonderzoek geweest en daaruit blijkt dat er veel onbegrip onder de verschillende doelgroepen bestaat, tussen leeftijdsgroepen, overlast en er zijn veel sociaal maatschappelijke problemen binnen gezinnen. Terwijl aan de andere kant, blijkt uit het onderzoek, dat er wel degelijk behoefte aan meer sociale betrokkenheid is en mensen elkaar willen helpen. Ze missen de betrokkenheid die ze vroeger hier ervaarden. Er is duidelijk behoefte aan verbinding.

Er worden in die wijk al allerlei initiatieven opgezet om de sociale cohesie te verbeteren echter zijn dat nog te veel losse eindjes. Door hier te werken aan een zorgzame buurt ontstaat er verbinding en daarmee een basis waarin mensen onderling en met behulp van sociale organisaties elkaar ondersteunen en de buurt daarmee versterken. Aangezien we in deze wijk de sociale cohesie al willen verbeteren, is het creëren van een zorgzame buurt hier bij uitstek een mooie kans.

Hogewey is in zijn totaal te groot om er een zorgzame buurt van te maken. Ons voorstel is dan ook om met het centrum van de buurt te beginnen. Wanneer dat goed staat, is het mogelijk om het als een olievlek verder uit te bereiden. We willen geen strakke grens bepalen, maar wel een bepaalde focus leggen in de buurt. De wijk heeft een goede basis-infrastuctuur en demografisch een goede verdeling. Allemaal aanwijzingen dat dit een goede buurt is om te starten. Het is een groeiproces. Wanneer er gestart wordt, zal het tijd en ruimte nodig hebben om te ontwikkelen. Elke buurt is anders met zijn sterke punten en uitdagingen. Deze pilot biedt de mogelijkheid een goede basis neer te zetten en de tijd te nemen om de juiste vorm te vinden.

Beschrijving van de wijk op basis van factoren zorgzame buurt
Er zijn aspecten bepaald waar een zorgzame buurt aan moet voldoen. Hieronder een voorstel op welk gedeelte van de wijk we onze focus willen leggen en welke factoren in de wijk aanwezig zijn die bevorderlijk werken voor een zorgzame buurt.

Het voorstel is ons te richten op met name Hogewey midden met een deel van Noord en Zuid. Het is het centrum waar veel faciliteiten zijn.

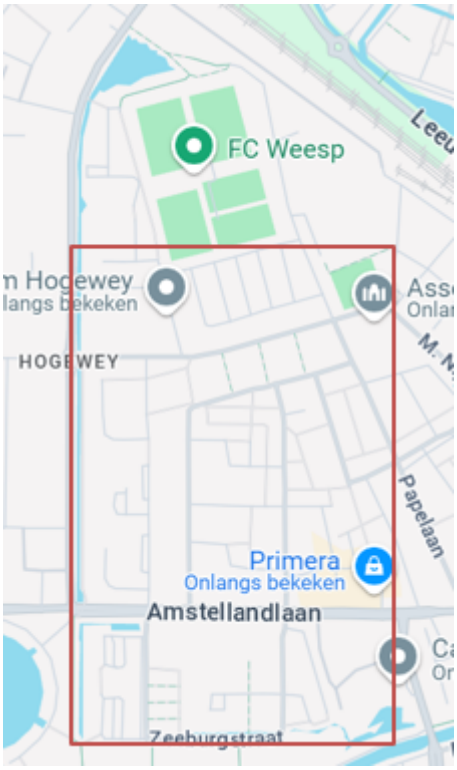

Criteria Zorgzame buurten vertaald naar Hogewey

Omvang van een buurt:	Hogewey heeft in totaal 5000 bewoners en 2249 woningen. Door te focussen op een deel daarvan, hebben we te maken met ongeveer 800 huishoudens. Daarin kunnen we nog variëren. Het betreft een variatie van hoogbouw, midden hoogbouw en laagbouw, koop en (sociale) huur. We focussen op het centrum van de buurt, wanneer dat goed werkt kan de zorgzame buurt verder uitgebreid worden.
Demografische factoren	In de buurt wonen zowel een substantieel aantal ouderen als kinderen tot 17 j. Jongeren vanaf 18 jaar is een relatief kleinere groep maar wel een kwetsbare groep waar ook veel overlast van wordt ervaren. Grootste groep is tussen 27/65 jaar waar ook aardig wat kwetsbare groepen tussen zitten. Maar ook jonge stabiele gezinnen en ouderen die al lang in Weesp wonen en voor

	draagkracht kunnen zorgen. Er is op dit moment onbegrip tussen culturen en ook tussen leeftijdsgroepen. We hebben ook bewust de flat Ingelande meegenomen waar veel ouderen wonen die hulpbehoevend zijn, en ook de flat Meidoorn waar veel sociaal maatschappelijke problemen zijn. Maar ook delen waar koop laagbouw is en waar juist mensen wonen die kunnen dragen. Mensen geven aan dat het vroeger echt voelde als een buurt waar men naar elkaar omkeek. Dat gebeurt nu te weinig terwijl mensen dat hard nodig hebben. De wens is, ook van bewoners, om dat weer terug te brengen.
Basisinfrastructuur	Er is een goede basisinfrastructuur aanwezig in de buurt. Er zijn winkels, een apotheek en zorg als een huisarts/fysiotherapeut. Verder is het wijds opgezet, heeft het veel groen en plekken buiten waar mensen samen kunnen komen. Het integraal plan om het groen en de buitenplekken op te knappen, waarbij “samenkomen” een belangrijk aspect is (bankjes/picknicktafels), komt ten behoeve van de zorgzame buurt. De wijk biedt daarmee veel mogelijkheden om elkaar te leren kennen. Tevens zijn voorzieningen als een kleine buurtkamer, plek voor jongeren (transpotting) en sportfaciliteiten belangrijk. Ook primair onderwijs en de middelbare school kunnen een rol spelen in de zorgzame buurt
Aanwezigheid van woonzorgconcepten/24 uursvoorzieningen:	Er zit een prachtige woongroep Vivium Hogeweyk, voor mensen met Dementie in de buurt en daar liggen kansen om het te verbinden aan de zorgzame buurt. Gebouwd als een sfeervolle woonwijk, met veel faciliteiten aan de rand van de wijk Hogewey.
De bereidheid om samen te werken	Weesp is kleinschalig en heeft daarmee de voordelen van een dorp. Veel mensen kennen elkaar en er is zeker een bereidheid om elkaar te helpen, ook al is er ook een mate van onbegrip naar elkaar. Er zijn belangrijke partijen aanwezig zoals actieve betrokken bewoners, zorg/welzijn, scholen, wooncorporaties (Ymere/Vivium), winkeliers, moskee en sportverenigingen. Echter zouden die nog veel meer samen kunnen werken om de buurt echt te verbinden. Er zijn relatief genoeg vrijwilligers die zich willen inzetten. De actieve voetbalvereniging FC Weesp (in de wijk) heeft veel vrijwilligers en geeft aan dat ze een sociale voorziening zijn die ook voetbalt. Ze vinden het belangrijk dat het clubhuis een buurthuis is, waar men samen komt en voor elkaar zorgt. Ook de andere sportclubs hebben een sociaal karakter. Verder zijn er meerdere sociale partners actief in de wijk. Naast de buurtkamer met actieve buurtbewoners, zijn o.a. Versa welzijn, Sciandri, Permens, Markant, buurtgezinnen en het buurtteam/OKT

	actief in de wijk. Ook is er een moskee die een actieve belangrijke rol kan hebben, maar wat nu nog niet als zodanig wordt ervaren. Er spelen veel sociaal maatschappelijke problemen in de buurt. De sociale organisaties spelen allemaal een rol in het ondersteunen van mensen, maar er is nog een duidelijke vertaalslag nodig om meer verbinding te realiseren en de buurtkracht goed te benutten. Meer mensen/jongeren moeten bereikt worden, er zou meer samenwerkingen tussen de organisaties kunnen zijn en veel meer begrip en verbinding tussen de bewoners gerealiseerd moeten worden om zaken als overlast, eenzaamheid, hulpbehoevende mensen en sociaal maatschappelijke problemen beter aan te kunnen pakken.
Bestuurlijk commitment	Bestuurlijk staan de sociale cohesie en de sociaal maatschappelijke problemen van Hogewey hoog op de agenda. Ook is er veel zorg voor de vergrijzing en dat ouderen eenzaam zijn en hulp behoeven. Een zorgzame wijk lost dat niet op, maar biedt wel een goede basis waarin mensen elkaar helpen en steunen, wat voor veel mensen van deze wijk heel welkom is.
Het is belangrijk om te kiezen voor een “midden” buurt met niet al te veel andere lopende aanpakken	Hogewey kent zijn uitdagingen en er is een start gemaakt om de buurt te versterken en te verbinden. De basis van voorzieningen en organisaties is aanwezig, maar het zijn nu nog te veel losse eindjes. De nadruk moet gaan liggen op wat de wijk te bieden heeft in plaats van wat het mankeert. Belangrijk is dat alle eindjes (kansen) aan elkaar geknoopt moeten worden om er een stevig geheel van te maken, waarbij de bewoners centraal staan en er gebruik wordt gemaakt van de buurtkracht. Met het zorgzame buurt initiatief hebben we de mogelijkheid om het verder te ontwikkelen tot een geheel, wat deze buurt goed kan gebruiken gezien de sociaal maatschappelijke problemen die bij veel mensen binnen deze wijk spelen.

Omschrijving van het traject
Nadat er een besluit is genomen op het voorstel om als stadsgebied Weesp mee te doen met de Pilot Zorgzame buurten en Hogewey als buurt, zijn dit de mogelijke vervolgstappen.

Aanstellen van lokale aanjagers en één stedelijk kwartiermaker Per buurt komt er één aanjager voor minimaal 16 uur per week voor twee jaar. Dit is iemand die bekend is met de buurt en de versterking van de zorgzame buurt in de praktijk kan faciliteren, die de uitgangspunten van het inspiratiekader bewaakt en de stappen uit het plan van aanpak kan aanjagen. Daarnaast is er een stedelijk kwartiermaker, voor minimaal 24 uur per week, die de lokale initiatieven aan elkaar verbindt, faciliteert en het gezamenlijk leren ondersteunt. Deze ondersteunt bij het analyseren van overstijgende thema’s en knelpunten en verbindt en verspreidt de geleerde lessen.

Commitment op de werkwijze en inzet mensen
Het ontwikkelen van een integrale zorgzame buurt vraagt om intensief samenwerken tussen bewoners, zorg- en welzijnsorganisaties, corporaties en stadsdelen/gebied. Zowel bestuurlijk als ambtelijk moet er overeenstemming zijn over de werkwijze om zorgzame buurten te versterken. Verder vraagt het van (zorg- en welzijns) organisaties en corporaties dat ze hun mensen en middelen inzetten met ruimte om de buurt centraal te zetten en verder te kijken dan de eigen opdracht en organisatie. Hier worden per buurt afspraken over gemaakt in de vorm van een “buurtovereenkomst”. Vanuit stadsgebied Weesp is er een projectleider sociaal en verder betrekken we ambtelijk ook o.a. de gebiedsmakelaar en betrokken beleidsmedewerkers. De sociale organisaties zijn op de hoogte gesteld en willen graag meewerken aan dit initiatief.

Financiële middelen Vanuit de directies wonen en jeugd & zorg worden, voor de duur van twee jaar, middelen ter beschikking gesteld voor het versterken van zorgzame buurten in de praktijk. In 2025 gaat het om 800.000 euro in 2026 om 1.000.000 euro. Hieruit worden de lokale aanjagers en de kwartiermaker gefinancierd. Dat betekent dat er voor twee jaar een aanjager mogelijk is voor 16 uur in de week en daarnaast is er ook 100 uur financiering voor extra opbouwwerk (betekent bijv. 8 uur voor 3 maanden)

Vervolgstappen:
Buurt en buurtnetwerk in beeld brengen Hierbij wordt alle beschikbare data bij elkaar gebracht. Naast harde data, zoals demografische gegevens, ouderen kwetsbare groepen, type woningen, SES, vastgoedanalyse etc., worden ook zachte data in kaart gebracht zoals bestaande krachten in de buurt, sociale verbanden en een netwerkanalyse.
Doelen stellen: Waar wil je als buurt naar toe (toekomstbeeld zorgzame buurt concretiseren) Wat gebeurt er al in de buurt wat daaraan bijdraagt, waar ligt de energie in de buurt, wat willen we opzetten of verbeteren en waar liggen de uitdagingen? . Dit hebben we deels al voor ogen door het wijkonderzoek wat is gedaan.
Acties benoemen en uitvoeren Acties/activiteiten benoemen uitgesplitst naar; bewoners, stenen, leefomgeving, ondersteuning in de buurt. Wie gaat wat doen? Wat gaat de buurt hierin doen, is er ondersteuning nodig van formele partijen, wat doet beleid (stadsdelen/gebied, directies)? Tegen welke knelpunten loopt de buurt aan en hoe worden die opgelost?
Evalueren en leren: tussentijds evalueren, wat gaat goed en zijn er nog nieuwe acties nodig? Hoe behouden wat is bereikt? (wat vraagt dit van bewoners, van partijen die werken in de buurt). Van elkaar leren: contact tussen de zorgzame buurten stadsbreed, leren van elkaar wat wel en niet werkt.

Belangrijk te benadrukken dat het een groeiproces is. Wanneer ervoor wordt gekozen dit project te starten is het belangrijk te realiseren dat het tijd nodig heeft om het vorm te geven. Elke buurt heeft zijn eigen krachten en uitdagingen en er is geen vaste formule wat werkt. Initiatieven dienen uitgeprobeerd te worden en er zal nauwlettend gekeken moeten worden wat wel effect heeft en wat niet. Fijn dat de successen en uitdagingen ook met andere stadsdelen gedeeld kunnen worden om van elkaar te leren en ook binnen de buurt dient er een evaluatievorm te zijn zodat zaken bijgestuurd kunnen worden zodat de verbinding en versterking van de buurt steeds meer toeneemt.